

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαιρετίζει την προσωρινή συμφωνία για την καλύτερη προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος σε ολόκληρη την ΕΕ

Στρασβούργο, 12 Μαρτίου 2019

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη κατέληξαν σήμερα σε προσωρινή συμφωνία όσον αφορά νέους κανόνες που θα εγγυώνται υψηλό επίπεδο προστασίας για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος που καταγγέλλουν παραβάσεις του δικαίου της ΕΕ.

Οι νέοι αυτοί κανόνες, που ορίζουν πρότυπα προστασίας για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος σε ολόκληρη την ΕΕ, προτάθηκαν για πρώτη φορά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Απρίλιο του 2018.

Ο πρώτος αντιπρόεδρος, κ. Φρανς **Τίμερμανς**, δήλωσε σχετικά: «*Οφείλουμε να προστατεύουμε τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος από κυρώσεις, απόλυση, υποβιβασμό ή κίνηση δικαστικών διαδικασιών σε βάρος τους, επειδή έκαναν το χρέος τους απέναντι στην κοινωνία. Αυτό ακριβώς διασφαλίζουμε με τους νέους κανόνες για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος στο σύνολο της ΕΕ.*

Κατοχυρώνουμε ένα πλαίσιο που θα επιτρέπει την ασφαλή υποβολή καταγγελιών για παραβάσεις του δικαίου της ΕΕ σε πολυάριθμους τομείς. Έτσι, θα συμβάλουμε στην πάταξη της απάτης, της διαφθοράς, της εταιρικής φοροαποφυγής και της ζημίας στην υγεία των ανθρώπων και το περιβάλλον. Παροτρύνουμε τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ολοκληρωμένα συστήματα για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος με βάση τις ίδιες αρχές.»

Η κ. Βιέρα **Γιούροβα**, επίτροπος Δικαιοσύνης, Καταναλωτών και Ισότητας των Φύλων, δήλωσε τα εξής: «*Οι αποκαλύψεις για το Dieselgate, τα Panama Papers και την Cambridge Analytica μας έκαναν να συνειδητοποιήσουμε ότι οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος μπορούν να συμβάλουν στην αποκάλυψη παράνομων δραστηριοτήτων που βλάπτουν τόσο το δημόσιο συμφέρον όσο και τη συλλογική ευημερία. Οφείλουμε να στηρίζουμε και να προστατεύουμε τους θαρραλέους συμπολίτες μας που αποκαλύπτουν παράνομες δραστηριότητες. Χαίρομαι που μπορέσαμε να καταλήξουμε σε ένα ισορροπημένο σύστημα που, από τη μία, ενθαρρύνει τους εργοδότες να επιλύουν τυχόν προβλήματα εντός των επιχειρήσεών τους, και, από την άλλη, επιτρέπει στους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος να απευθύνονται στις δημόσιες αρχές χωρίς να φοβούνται τον κίνδυνο αντιποίνων.»*

Οι νέοι κανόνες καλύπτουν ευρύ φάσμα τομέων του δικαίου της ΕΕ και συγκεκριμένα τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη φορολογία εταιρειών, την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, την ασφάλεια των τροφίμων και των προϊόντων, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος και την πυρηνική ασφάλεια. Επιπλέον, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να επεκτείνουν τους κανόνες αυτούς σε άλλους τομείς. Η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ολοκληρωμένα συστήματα για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος με βάση τις ίδιες αρχές.

- **Σαφείς διαδικασίες καταγγελίας και υποχρεώσεις για τους εργοδότες:** οι νέοι κανόνες θα θεσπίσουν ένα σύστημα ασφαλών διαύλων για την υποβολή καταγγελιών τόσο εντός ενός οργανισμού όσο και στις δημόσιες αρχές.
- **Ασφαλείς δίαυλοι για την υποβολή καταγγελιών:** οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος καλούνται να υποβάλουν πρώτα την καταγγελία τους εσωτερικά, εάν η παράβαση που επιθυμούν να στηλιτεύσουν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά εντός του οργανισμού τους και δεν διατρέχουν τον κίνδυνο να υποστούν αντίποινα. Μπορούν επίσης να υποβάλουν την καταγγελία τους στις αρμόδιες αρχές, όπως κρίνουν σκόπιμο, ανάλογα με τις εκάστοτε περιστάσεις. Επιπλέον, εάν δεν αναληφθεί δράση σε συνέχεια της καταγγελίας τους στις αρχές ή σε περίπτωση επικείμενου ή προφανούς κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον ή σε περίπτωση που η καταγγελία αναμένεται να αποβεί άκαρπη, για παράδειγμα επειδή οι αρχές συμπράττουν με τους υπαίτιους της αξιόποινης πράξης, οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος μπορούν να προβαίνουν στη δημοσιοποίηση της καταγγελίας τους στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλίζεται η προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος που ενεργούν ως πηγές της ερευνητικής δημοσιογραφίας.
- **Πρόληψη αντιποίνων και αποτελεσματική προστασία:** Οι κανόνες θα προστατεύουν τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος από απόλυση, υποβιβασμό και άλλες μορφές αντιποίνων. Θα απαιτούν επίσης από τις εθνικές αρχές να ενημερώνουν τους πολίτες σχετικά με τις διαδικασίες καταγγελίας και τη διαθέσιμη προστασία. Θα προστατεύονται επίσης σε δικαστικές διαδικασίες.

Επόμενο στάδιο

Αυτή η προσωρινή συμφωνία πρέπει πλέον να εγκριθεί επίσημα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Ιστορικό

Η προστασία που παρέχεται στους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος στην ΕΕ είναι επί του παρόντος κατακερματισμένη και άνιση. Στις περισσότερες χώρες της ΕΕ, η προστασία που παρέχεται είναι μερική και αφορά μόνο συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες εργαζομένων.

Η Επιτροπή δεσμεύτηκε να λάβει μέτρα για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, όπως οι δημοσιογραφικές πηγές, κατά το δεύτερο ετήσιο συμπόσιο για τα θεμελιώδη δικαιώματα τον Νοέμβριο του 2016, με θέμα «Πολυφωνία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και δημοκρατία». Η Επιτροπή πρότεινε το σχέδιο οδηγίας για την προστασία των ατόμων που καταγγέλλουν παραβάσεις του δικαίου της Ένωσης τον Απρίλιο του 2018. Στη συνέχεια εξέδωσε [ανακοίνωση](#) για την ενίσχυση της προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ενίσχυση της προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος υλοποιεί τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην επιβολή του δικαίου της ΕΕ, όπως τονίζει στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Δίκαιο της ΕΕ: Καλύτερη εφαρμογή για καλύτερα αποτελέσματα».

Για περισσότερες πληροφορίες

[Η Επιτροπή προτείνει νέους κανόνες για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος](#)

[Ενημερωτικό δελτίο](#)

IP/19/1604

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Melanie VOIN](#) (+ 32 2 295 86 59)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)